

ZAMONAVIY YANGI BICHIMDAGI MO‘YNALI USTKI KIYIMLARINI ISHLAB CHIQUISHGA TAVSIF

Boymatova Kamola Abduraxmon qizi

Namangan muxandislik texnologiya instituti “Dizayn” kafedrası assistenti

Atamqulova Gulzira Tojjahmedovna

Sidiqova Gullola Ilhomjon qizi

Namangan shahar 2-sonli kasb hunar maktab o‘qtuvchisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada o‘rganilgan tadqiqotda mo‘yna turlarini va uning xususiyatlari o‘rganib chiqildi va yangi turdagi madellarni yaratilgan holda ishlab chiqarishga tadbiq etildi.

***Kalit so‘zlar:** Dublyonkala, Mo‘yna , SKU(artikul, Palto, suniy mo‘ynalarni, mushkrat, pekan, marten.*

АННОТАЦИЯ

В исследовании, изучаемом в данной статье, были изучены виды меха и его свойства и применены для производства новых видов меха.

***Ключевые слова:** Дублѐнкала, Мех, Артикул (артинул, Пальто, искусственный мех, ондатра, pekan, куница.*

ABSTRACT

In the study studied in this article, the types of fur and its properties were studied and applied to the production of new types of fur.

***Keywords:** Dublenkala, Fur, Article (article, Coat, artificial fur, muskrat, pekan, marten.*

KIRISH

Mo‘ynali kiyim (Shuba) - Mo‘yna tanani o‘ta sovib ketishidan himoya qilish uchun eng yaxshi kiyim . Bunday kiyimlar tabiiy yoki sun‘iy mo‘ynadan qilinadi. Tabiiy mo‘ynali shubalar qo‘y (qo‘y terisi - misol uchun muton, astraxan va tsigeyka), shimol tulkisi, samur, chinshiilla, ayiq, bo‘ri, koyot, sug‘ur apossim, nutriya, mushuk, mushkrat, quyon, olmaxon , tarbagan , dengiz mushugi, quyon, it, pekan, marten, bo‘rsiq, bug‘u, ohu, qunduz, yaguar, mol, ponniy oti, sirtlin , Kanada bu‘g‘usi, qor qoplani va boshqalar terisidan tikiladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Mo'ynali kiyimlarning tarixi paleolit davriga borib taqaladi. Tana issiqligini saqlab qolish uchun, odamlar o'ljalari bo'lgan hayvonlarning terisini kiyim kabi tanalariga tashlashgan.

Vaqt o'tishi bilan terilarni to'g'ri kiyishni, bezashni va tikishni o'rganishdi. Aslida, mo'ynali kiyimlarning nomi arabcha ildizlarga ega va ilgari u "jubba" kabi eshitilgan. Xitoyda bunday kiyimlarni faqat aholining badavlat qatlamlari sotib olishlari mumkin edi. Sharqiy slavyanlar oddiygina qishda kiyinishni afzal ko'rib, qo'y terisini hozirgi bizga ma'lum bo'lgan "kamzul" kabi kiyganlar. Bitta mo'ynali kiyim tikish uchun 9 ta qo'y terisi bir-biri bilan birlashtirib tikish kerak bo'lgan. Bunday kiyimlarning o'lchamlari yo'q edi va ular butun oila uchun bitta edi. Oddiy rus xalqi quyon va qo'y terisidan tikilgan palto kiygan. Rossiyada xuddi shu davrda hayvonlarning terisidan tikilgan kiyimlar keng tarqaldi. Metall tugmalari va vertikal tirqishli yenglari bilan bitta ko'krakli norka va sable modellari badavlat aholi uchun zarur bo'lgan narsaga aylandi. Dehqonlar esa harakatlanishga to'sqinlik qilmaydigan, teridan tikilgan palto kiyishgan.

Boy rus mulkdorlari o'zlarini umumiy sinfdan ajratish uchun hamma joyda mo'ynali kiyim kiyishgan, ba'zida esa bir nechtasini ustma-ust qilib ham kiyishgan.

Mo'ynali kiyimlarning turlari

Bugungi kunga kelib, faqat mo'ynali kiyimlar kiyish zaruriyati yo'qoldi, ular o'rniga bozorlarda sun'iy mo'ynali va sintetik materiallardan tayyorlangan turli xil kiyimlar paydo bo'ldi. Mo'ynali kiyimlar o'ziga xos hashamatli narsaga aylandi. Mo'ynali kiyimlar tikilishi hali ham davom etmoqda, ayniqsa, norka, tulki va boshqa yungli yirtqich hayvonlar terilari asosiy material hisoblanadi. Biroq, hozirgi kunda bozorlarda hayvonlar hayoti havfsizligi muammosini hal qiladigan sun'iy mo'yna paydo bo'ldi. Bo'yalgan sun'iy mo'ynalar mashhur bo'lib ketdi. Bugungi kunda rossiyalik ishlab chiqaruvchilarning mo'ynali kiyimlari mashhur, ayollar uchun astraxan mo'ynali kiyimlardan rakun va mink terisidan tayyorlangan modellarga talab kuchli. Mo'ynali kiyimlardan tashqari, bozorda ayollar modellarining bir nechta turlari mavjud: Qo'y terisi paltosi: Bu mo'yna ichkariga o'girilishi bilan ajralib turadi. Past harorat va shamoldan himoya qilish uchun bo'yin yopadigan va tikka katta yoqaga ega. Bezatish uchun ishlab chiqaruvchi turli xil aksessuarlardan foydalanishi mumkin. Dublyonkala: Teriga tanin bilan ishlov beriladi. Qo'zichoq mo'ynasidan tashqari, mink yoki boshqa hayvonlarning mo'ynasi kaltalab to'g'irlanadi. Kalta mo'ynali kiyim: Rakun, tulki, qo'zichoq, norkadan tikilgan ayollar mo'ynali kiyimlari bel yoki tizzagacha. Yenlari tekis va tor, yopish esa bel darajasida tugaydi. Palto: Mo'ynali kiyimlar tulki, rakun yoki qo'zichoq mo'ynasidan qilingan, sovuq va juda sovuq havoda isinish uchun yetarlicha uzunlikga egaligi bilan ajralib turadi.

Tabiiy mo'yna va undan tayyorlangan mahsulotlar har doim yuqori baholangan. U o'ziga xos sehriga ega, u ko'zlarini o'ziga tortadi va uni egasi bo'lishga majbur qiladi. Mo'ynali kiyimlar sanoati ishlab chiqaruvchilardan ko'plab talablar va standartlarga rioya qilishni talab qiladigan sohadir. Zamonaviy mo'yna sanoatida

terilar fermerlar va ovchilardan olinadi, ular umumiy holati, uzunligi, jingalakligi va naqshi kabi omillariga ko'ra tasniflanadi, shundan so'ng qayta ishlash boshlanadi. Mo'ynali kiyimlarni qayta ishlash 12 bosqichni o'z ichiga oladi. Mo'ynalarni bo'yash yoki boshqa dekorativ muolajalar ham bo'lishi mumkin. Tabiiy mo'yna ishlab chiqarish - bu nafaqat boyluk va obro' -e'tibor ramzi, balki sovuqdan himoya qiluvchi go'zal narsalarni yaratish san'ati.

Tabiiy mo'ynali kiyimlarning xususiyatlari: Tabiiy mo'ynali kiyimlar yengilroq bo'lgani sabab, kiyilganda siz uning og'irligini deyarli sezmaydiz. Tabiiy teri va mo'yna, sun'iy bo'lgan nusxalaridan farqli o'laroq, yengildir.[6]

SKU kod

SKU(artikul) - "zaxiralarni saqlash birligi" degan ma'noni anglatadi. Rossiya va MDH mamlakatlarida bu qisqartmaning boshqa nomi yo'q, shuning uchun biz ham SKU deb aytamiz.

SKU- bu do‘kondagi mahsulotning noyob kodi. U harflar yoki raqamlardan iborat bo‘lishi mumkin. Siz SKU larni o‘zingiz belgilashingiz yoki sotuvchi kodlaridan foydalanishingiz mumkin. Birinchi variant afzalroqdir, chunki yetkazib beruvchilar odatda mahsulotlarni aniqlash uchun turli xil kodlardan foydalanadilar. Agar siz yetkazib beruvchilarni o‘zgartirsangiz, siz SKU tizimini qayta ko‘rib chiqishingiz kerak bo‘ladi, bu biroz vaqt talab etadi.

Misol uchun, agar siz tovarni sotayotgan bo‘lsangiz, siz sotayotgan palto artikul kodi quyidagidek bo‘lishi mumkin: 643_F_1_F_WL_R_52

Bu kod quyidagicha malumotlarni o‘z ichiga oladi:

- 643 – davlat (Rossiya)
- F – ishlab chiqaruvchi (fabrika «Frant»)
- 1 – fasil (kuz-qish)
- F – kolleksiya (ayollarniki)
- WL – mato (jun)
- R – rang (qizil)
- 52 – o‘lcham (52chi)

Tabiiy va suniy mo‘ynalarni o‘rganib chiqilgan holda va Nazman tekstel korxonasida o‘z amalyotlarimni bajardim va amyot davomida o‘zimning Namangan shahar aholisiga yangi turdagi suniy va tabiiy muynadan muynadan ustki kiyimlar ishlab chiqildi.

XULOSA

Tabiiy va suniy mo'ynalarni o'rganib chiqilgan holda va Nazman tekstel korxonasida o'z amalyotlarimni bajardim va amyot davomida o'zinning Namangan shahar aholisiga yangi turdagi suniy va tabiiy muynadan muynadan ustki kiyimlar ishlab chiqildi.

REFERENCES

1. Kamilova X.X., Xamrayeva N.K. Tikuv buyumlarini konstruksiyalash. T.: Moliya, 2003.
2. Xasanbaeva G.K., Shomansurova M.Sh. Maxsus kompozitsiya.-T.: 2007,
3. Martinova A.I. Andreyeva G.I. Конструктивное моделирование одежды. М., 2002.
4. Склянников В.П., Афанасьева Р.Ф., Машкова Е.Н. Гигиеническая оценка материалов для одежды. М., 1985 г.
5. Мальцева Е.П. Тикувчилик материалшунослиги. Т.: 1986 й.
6. www.ttex.ru/ttex/contakts/